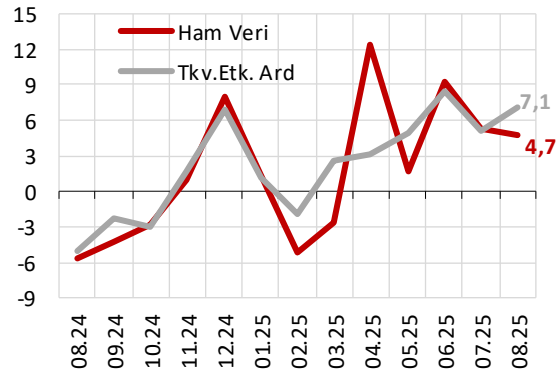

Ma kro: Sanayi üretimindeki artış ana eğilimde toparlanma sinyali vermiyor

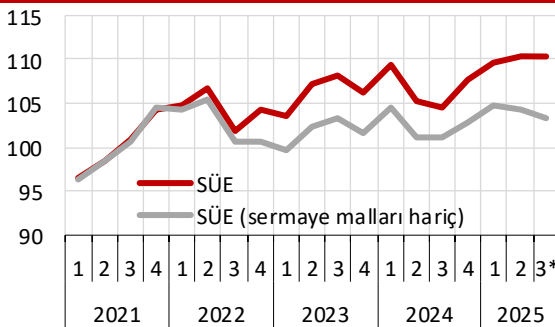
Sanayi Üretim Endeksi (SÜE), ağustosta mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış (m.a.) olarak aylık bazda %0,4 artarken, yıllık bazda %4,7 büyüdü. Böylelikle, temmuz-ağustos döneminde yıllık büyüme %5,0 olurken (takvim etkisinden arındırılmış: %6,1), çeyreklik bazda yatay bir seyir kaydedildi.

SÜE'deki aylık artışı ve yıllık artışın yüksekliğini genele yayılan bir hareket olmadığı için ana eğilime dair olumlu bir veri olarak değerlendiremiyoruz. Zira, savunma (diğer ulaşım araçları, bilgisayar-optik aletler) ve inşaat bağlantılı sektörlerde (fabrikasyon metal, ana metal, diğer metalik olmayan mineral maddeler) stratejik tercihler ve deprem harcamaları kaynaklı kuvvetli seyir SÜE'nin genelindeki zayıf seyri maskeliyor. Örneğin, %78 ağırlığa sahip sermaye malları hariç SÜE üçüncü çeyrekte yıllık bazda %1,6 artarken, çeyreklik bazda da %1,0 daraldı. Daralmanın hızı ikinci çeyreğe kıyasla hızlanmış durumda. Ağırlığı yüksek olan sektörlerden giyim, tekstil, gibi rekabet gücü kaybindan en çok etkilenen sektörler ile gıda sektöründeki zayıflama ana eğilimdeki zayıflıkta önemli rol oynuyor.

Sanayi Üretim Endeksi (SÜE), ağustos ayında mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış (m.a.) olarak aylık bazda %0,4, yıllık bazda ise %4,7 arttı (Grafik 1 ve 2). Diğer yandan, çalışma günü sayısının geçen seneye göre 1 gün az olması yıllık üretim artışını sınırladı. Nitekim, bu etkinin dışlandığı takvim etkisinden arındırılmış yıllık üretim büyümesi %7,1 ile daha yüksek gerçekleşti. Çeyreklik bazda ise SÜE (m.a.) üçüncü çeyrekte sermaye mallarının desteğiyle yatay bir seyir izliyor. Sermaye malları hariç SÜE (m.a.) iki çeyrektir daralırken, daralma ikinci çeyreğe göre güçlendi (Grafik 3 ve 4).

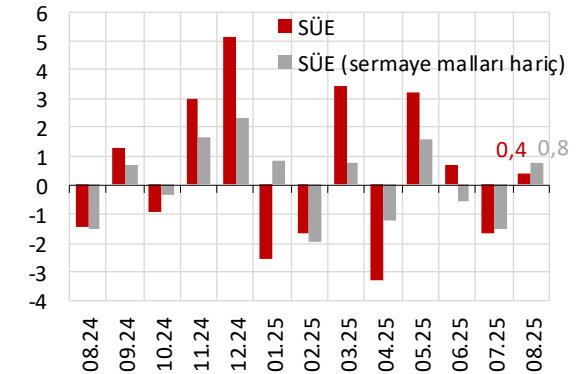
Grafik 1. SÜE (yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

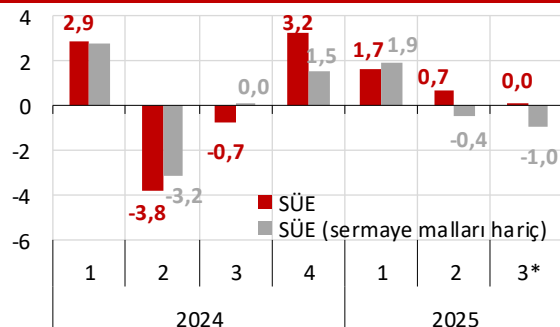
Grafik 3. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

*Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK, Akbank

Grafik 2. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, aylık % değişim)

Kaynak: TÜİK, Akbank

Grafik 4. SÜE (mevsimsellikten arındırılmış, çeyreklik % değişim)

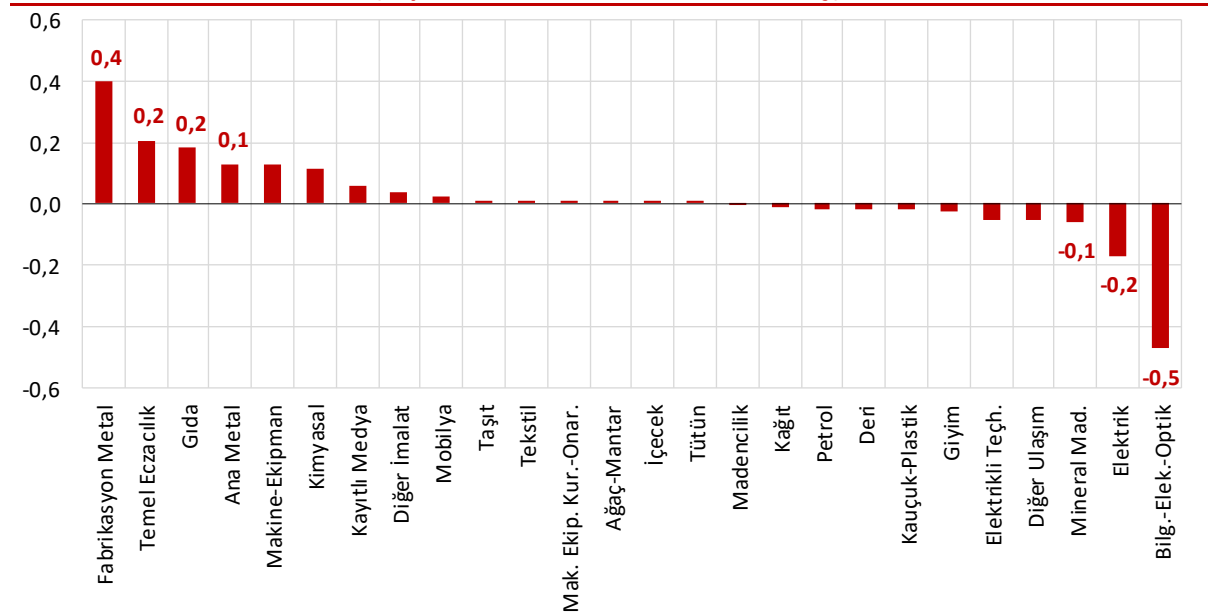
*Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK, Akbank

SÜE (m.a.) temmuz ayındaki belirgin düşüşün ardından ağustosta sınırlı bir artış kaydetti (Grafik 2). Bu artışta ise bazı tüketim sektörlerindeki düzeltme hareketi ile inşaat ve savunma sanayi bağlantılı ara malı sektörlerindeki görece olumlu seyir rol oynadı (Tablo 2). Metal yapı malzemeleri, konteyner, silah, mühimmat, çatal-bıçak ve hırdavat gibi geniş yelpazede ürünleri barındıran **fabrikasyon metal** sektörü üretimi (m.a.) ağustosta aylık %5,6 artarak 0,4 puan ile toplam SÜE büyümesine en fazla katkıda bulunan imalat sektörü oldu (Grafik 5). Silah ve mühimmat alt kaleminde son iki aydaki %35'lik birikimli üretim artışı dikkat çekiyor. Aylık oynaklığı yüksek sektörlerden **temel eczacılık ürünleri imalatında da** üretim önceki ay %7,1 daraldıktan sonra ağustosta %13,4 artarak 0,2 puan ile SÜE aylık artışına en fazla katkıda bulunan ikinci sektör oldu. **Gıda** sektöründe son dönemdeki düşüş eğilimi ağustosta aylık %1,5 üretim artışla duraklasa da, çeyreklik bazda daralma %2,0 ile ikinci çeyrekteki daralmadan (%1,5) daha kuvvetli. SÜE'ye aylık bazda en fazla katkı yapan ilk 5 sektör arasında yer alan **ana metal** ve **makine-ekipman** ise üretim sırasıyla %2,5 ve %3,3 artarak üçüncü çeyrekte belirgin ivme kazandı.

Diğer yandan savunma sanayii üreticilerinin ağırlıklı olduğu ve genellikle aydan aya birlikte hareket eden **diğer ulaşım araçları** ve **bilgisayar, elektronik ve optik aletlerin imalatı** sektörlerinde üretim sırasıyla aylık %1,1 ve %19,9 gerileyerek SÜE aylık büyümesini toplamda 0,53 puan aşağı çekti (Grafik 5). Çimento ve hazır betonun yer aldığı **metalik olmayan mineral maddeler** (%-0,9), **elektrikli teçhizat** (%-1,2) ve **giyim** (%-0,6) de SÜE üretimini en fazla sınırlayan diğer üç sektör oldu.

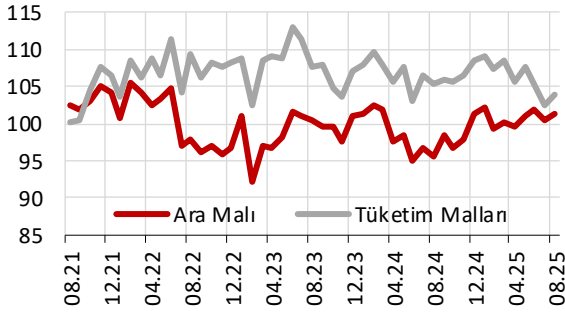
Grafik 5. Ağustos Ayı SÜE Aylık Değişimine Katkılar
(% puan, mevsimsellikten arındırılmış)

Kaynak: TÜİK, Akbank

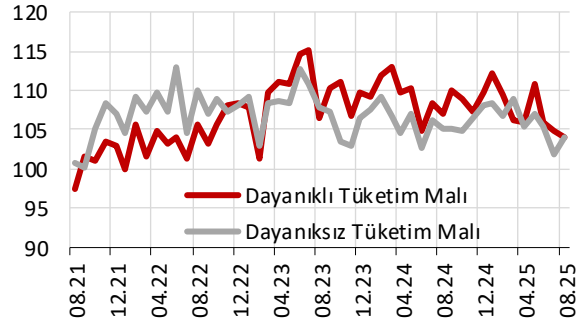
Mal grupları bazında; imalat ve ihracatta yüksek paya sahip gıda ile eczacılık sektörlerindeki üretim artışının etkisiyle dayanıksız tüketim malları üretimi (m.a.) aylık %1,9 artarken, ara malları kimya, ana metal ve fabrikasyon metal sektörlerinin desteğiyle %0,9 büyüdü (Grafik 6 ve 7). Sermaye malları ve dayanıklı tüketim malı imalatı ise sırasıyla %0,7 ve %0,9 küçüldü (Grafik 8 ve 10).

Grafik 6. Ara Malları ve Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

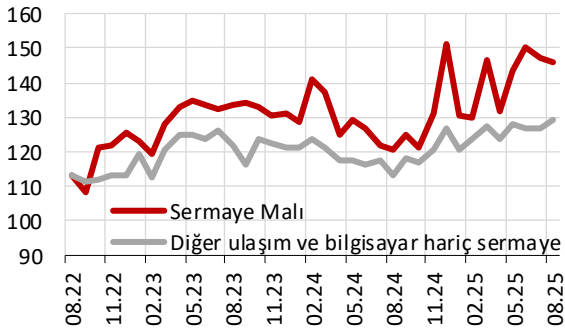
Kaynak: TÜİK, Akbank

Grafik 7. Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

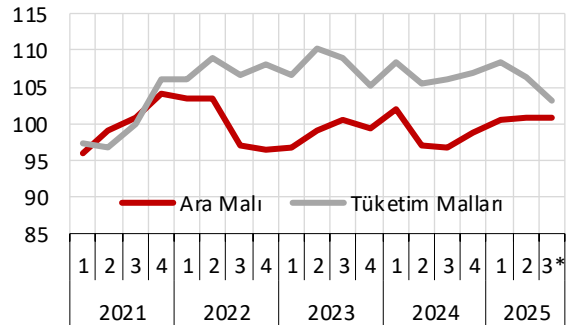
Kaynak: TÜİK

Grafik 8. Sermaye Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

Kaynak: TÜİK, Akbank

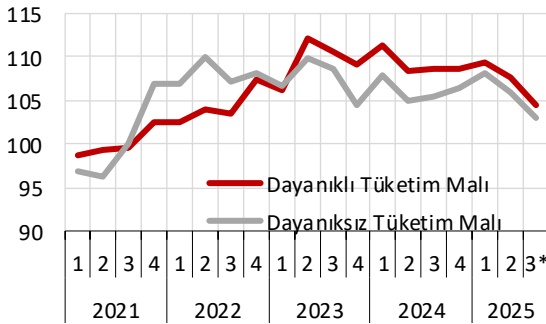
Grafik 9. Ara Malları ve Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

* *Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK, Akbank

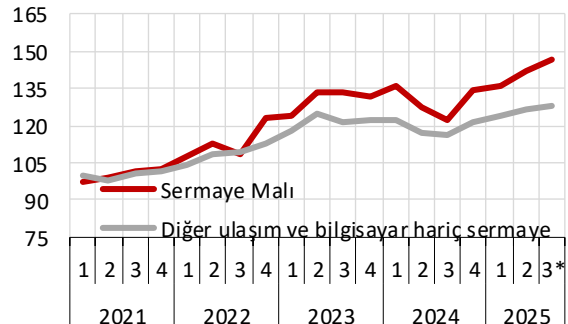
Grafik 10. Tüketim Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

* *Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK

Grafik 11. Sermaye Malları (mevsimsellikten arındırılmış, 2021=100)

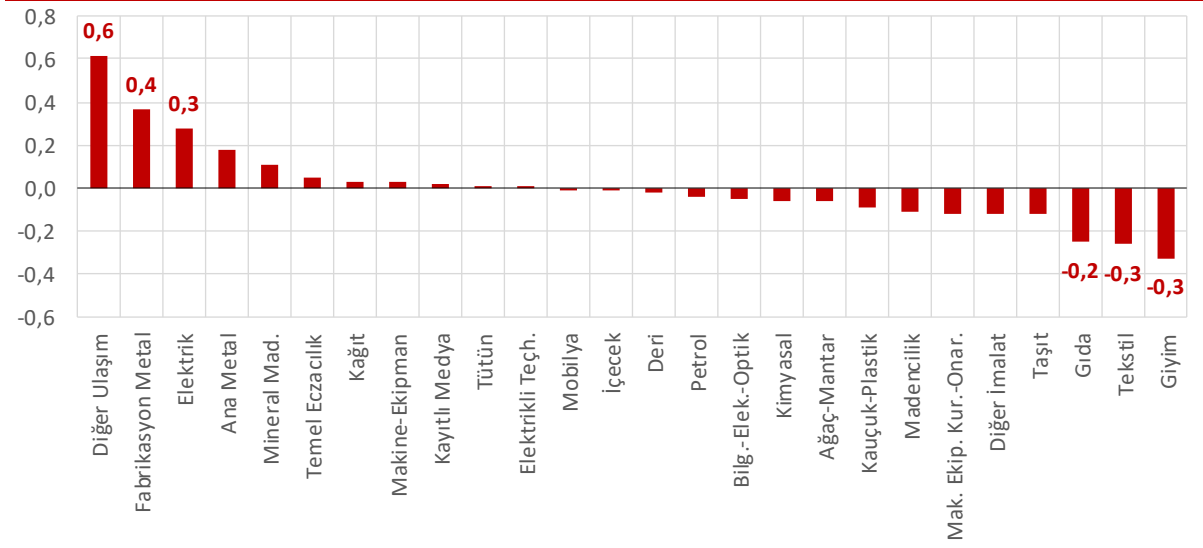

* *Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK, Akbank

Üçüncü çeyrekte SÜE (m.a.) yatay seyredirken, sektörler arasındaki ayrışma belirginleşti. Savunma sanayi ile ilişkili diğer ulaşım araçlarının başını çektiği sermaye malları üçüncü çeyrekte SÜE çeyreklik değişimine 0,8 puan katkı yaparken, sermaye malları haricinde kalan sektörlerde rekabet gücü kaybından en çok etkilenen emek-yoğun sektörler (giyim, tekstil) olumsuz ayrıştı (Grafik 12). Fabrikasyon metal, ana metal, diğer metalik olmayan mineral maddeler gibi inşaat ve savunma sanayi bağlantılı ara malı sektörleri de SÜE'ye katkı yapan diğer sektörler arasında. Elektrik üretiminin ön sıralarda olmasında ise mevsim normallerinin üzerinde seyreden sıcaklıklar da rol oynadı.

Grafik 12. 2025Ç3 SÜE Çeyreklik Değişimine Katkılar
(% puan, mevsimsellikten arındırılmış)*

* Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK, Akbank

Tablo 1. Sanayi Üretim Endeksi (Yıllık Yüzde Değişim)

	May.25	Haz.25	Tem.25	Ağu.25	2024-Ç4	2025-Ç1	2025-Ç2	2025-Ç3*	İlk 8 Ay
Toplam Sanayi	1,7	9,3	5,2	4,7	2,2	-2,2	7,4	5,0	3,1
Madencilik ve Taşocakçılığı	5,8	3,6	1,1	1,8	-4,2	-2,1	5,6	1,5	1,6
Kömür ve Linyit Çıkartılması	8,7	-14,9	-27,6	-16,6	1,8	-0,6	-2,4	-22,4	-7,3
Ham Petrol ve Doğal Gaz Çıkarımı	30,4	25,3	21,0	14,9	68,9	42,8	32,3	17,9	31,8
Metal Cevherleri Madenciliği	-7,5	0,9	0,2	2,0	-22,0	-8,6	-2,5	1,0	-3,9
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	7,5	13,0	12,7	4,8	-8,1	-8,5	10,0	8,7	3,0
İmalat Sanayi	1,2	10,6	5,6	4,9	1,8	-2,7	7,7	5,3	3,0
Gıda Ürünleri İmalatı	3,3	15,1	5,9	7,1	-1,9	0,1	10,9	6,5	5,5
İçeceklerin İmalatı	2,9	2,4	5,2	2,8	6,2	-3,8	5,6	4,0	2,2
Tütün Ürünleri İmalatı	15,2	9,9	12,5	11,1	3,3	-7,2	14,7	11,8	5,8
Tekstil Ürünleri İmalatı	-7,7	-0,7	-7,4	-9,2	3,4	-4,9	-1,1	-8,2	-4,4
Giyim Eşyaları İmalatı	-11,9	-12,6	-17,5	-20,3	10,5	-0,4	-6,7	-18,9	-7,8
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	-7,8	-0,6	-6,4	-6,0	-4,6	-2,3	-2,6	-6,2	-3,4
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı	4,2	31,2	11,3	5,7	-1,5	-1,1	18,1	8,5	8,0
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	-1,6	12,4	3,9	8,3	3,0	-3,3	6,7	6,1	2,7
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	-10,2	2,3	-11,7	0,6	-7,7	-5,6	-2,4	-5,2	-4,3
Kok Köm. ve Rafine Edilmiş Petrol Ür.	12,8	4,5	4,8	9,3	-10,2	4,4	9,4	7,0	6,9
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünler	-2,0	7,0	0,8	3,4	1,5	-3,8	3,8	2,0	0,4
Temel Eczacılık Ürünlerinin İmalatı	-5,0	24,6	4,6	17,7	-8,7	-12,9	8,7	11,3	-0,1
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	-2,7	10,8	1,7	-0,6	-3,1	-8,4	5,4	0,6	-1,3
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ür.	7,7	10,0	13,0	9,1	-2,2	-5,2	10,6	11,1	4,9
Ana Metal Sanayii	0,7	7,0	5,7	6,7	3,7	-0,1	6,1	6,2	3,8
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	11,4	15,5	14,5	16,3	12,3	4,3	15,3	15,4	11,2
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ür.	27,6	51,6	51,3	8,8	-1,3	4,6	27,8	29,4	19,2
Elektrikli Teçhizat İmalatı	-4,5	3,7	-0,2	2,2	-1,9	-3,3	4,4	0,9	0,6
Makine ve Ekipman İmalatı	-8,9	-3,4	-5,6	-4,8	-7,5	-8,8	-3,0	-5,2	-5,8
Motorlu Kara Taşıtı İmalatı	-0,2	11,0	7,1	14,0	-10,6	-12,3	8,6	9,9	0,0
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	5,6	51,7	59,1	53,8	29,5	-5,8	23,0	56,6	19,1
Mobilya İmalatı	-0,9	7,0	2,9	1,8	4,0	-4,3	5,5	2,4	1,0
Diğer İmalatlar	0,5	-1,7	-6,4	-11,7	-3,1	-2,4	4,6	-9,1	-1,6
Makine ve Ekipmanların Kur. ve Onar.	14,1	24,5	6,8	8,6	9,1	9,0	17,3	7,7	11,7
Elektrik, Gaz, Buhar	4,7	-1,1	5,8	6,1	10,0	5,0	4,9	5,9	5,3
Toplam Sanayi	1,7	9,3	5,2	4,7	2,2	-2,2	7,4	5,0	3,1
Ara Mali	-0,2	8,5	4,2	3,7	-0,7	-4,6	6,1	4,0	1,5
Dayanıklı Tüketim Mali	-4,4	-1,1	-5,1	-8,2	-0,2	-3,5	-0,2	-6,7	-3,1
Dayanısız Tüketim Mali	-2,3	6,9	-2,1	-0,4	0,2	-2,2	5,0	-1,3	0,6
Enerji	8,3	0,5	3,7	5,6	7,6	6,4	6,9	4,6	6,1
Sermaye Mali	8,2	21,5	20,2	17,8	5,9	-1,4	14,9	19,1	9,5
Düşük Teknoloji	-2,6	5,5	-2,0	-2,0	1,9	-2,1	4,3	-2,0	0,2
Orta-Düşük Teknoloji	4,5	9,9	6,0	5,8	0,6	-1,8	8,8	5,9	4,1
Orta-Yüksek Teknoloji	-1,6	3,4	7,0	15,2	-1,5	-4,0	4,8	10,7	2,8
Yüksek Teknoloji	21,3	96,9	59,0	7,7	16,1	-6,9	40,0	31,0	17,2

* Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Sanayi Üretim Endeksi (Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış)

	Aylık Yüzde Değişim				Çeyreklik Yüzde Değişim			
	May.25	Haz.25	Tem.25	Ağu.25	2024-Ç4	2025-Ç1	2025-Ç2	2025-Ç3*
Toplam Sanayi	3,2	0,7	-1,7	0,4	3,2	1,7	0,7	0,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	5,1	-5,1	-0,5	-0,1	-3,3	6,2	1,4	-2,4
Kömür ve Linyit Çıkartılması	20,2	-19,6	-12,2	5,6	-6,9	2,9	2,2	-17,4
Ham Petrol ve Doğal Gaz Çıkarımı	0,7	1,0	0,6	-0,9	5,6	4,1	6,2	1,1
Metal Cevherleri Madenciliği	-3,6	-0,5	6,3	-6,3	-7,0	8,2	-0,2	1,4
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	7,1	-3,1	-1,1	3,1	-1,2	8,5	0,8	0,6
İmalat Sanayi	3,4	0,9	-2,2	0,7	3,7	1,4	0,7	-0,2
Gıda Ürünleri İmalatı	-1,0	0,0	-2,4	1,5	1,3	4,5	-1,5	-2,0
İçeceklerin İmalatı	-4,7	-0,5	0,5	0,0	8,1	0,1	1,0	-1,4
Tütün Ürünleri İmalatı	12,8	-5,4	2,7	0,0	1,9	-2,0	12,3	2,9
Tekstil Ürünleri İmalatı	1,7	0,5	-5,1	0,1	2,4	-2,0	-3,4	-4,2
Giyim Eşyaları İmalatı	4,1	-6,5	-4,5	-0,6	0,1	-3,3	-8,3	-7,8
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	11,6	-9,4	2,1	-2,4	0,5	0,7	-3,9	-2,2
Ağaç ve Mantar Ürünleri İmalatı	-2,7	7,3	-8,3	0,1	7,6	7,1	-1,0	-4,7
Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	-2,0	1,3	1,3	-0,4	3,0	0,7	1,7	1,3
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	4,5	-2,0	-2,2	9,1	-10,4	5,3	-1,3	2,3
Kok Köm. ve Rafine Edilmiş Petrol Ür.	-3,7	-2,4	1,7	-0,7	3,7	12,4	2,0	-1,6
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünler	1,3	-0,7	-2,7	2,8	2,7	0,8	-0,2	-1,4
Temel Eczacılık Ürünlerinin İmalatı	-0,2	6,5	-7,1	13,4	1,2	-2,5	8,5	3,2
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	3,0	2,3	-4,6	-0,5	1,4	2,0	0,4	-2,4
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ür.	7,0	-3,0	1,9	-0,9	2,2	5,3	2,0	1,6
Ana Metal Sanayii	-0,7	1,3	1,6	2,5	3,3	2,1	-1,6	3,5
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	7,0	-0,1	0,2	5,6	7,4	0,4	1,3	5,2
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ür.	29,2	7,2	-4,2	-19,9	2,1	19,6	1,2	-2,5
Elektrikli Teçhizat İmalatı	0,6	-1,2	1,3	-1,2	-0,8	1,9	1,7	0,1
Makine ve Ekipman İmalatı	1,4	-1,8	-0,3	3,3	2,0	-2,7	-3,3	0,6
Motorlu Kara Taşıtı İmalatı	1,0	-0,7	-1,8	0,2	0,9	2,8	7,0	-1,9
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	24,4	28,3	-7,7	-1,1	37,0	-11,3	18,3	14,5
Mobilya İmalatı	3,8	-1,5	-0,8	1,0	3,3	1,4	-0,9	0,0
Diğer İmalatlar	3,4	-5,4	-4,2	2,0	0,1	0,1	-2,2	-5,8
Makine ve Ekipmanların Kur. ve Onar.	4,4	4,3	-7,5	0,1	4,2	4,0	3,5	-3,5
Elektrik, Gaz, Buhar	-0,2	1,8	4,5	-2,5	2,1	1,1	-0,4	4,4
Toplam Sanayi	3,2	0,7	-1,7	0,4	3,2	1,7	0,7	0,0
Ara Mali	1,6	0,8	-1,5	0,9	1,9	1,9	0,3	0,0
Dayanıklı Tüketim Mali	4,5	-4,3	-1,1	-0,9	0,1	0,6	-1,6	-3,0
Dayanısız Tüketim Mali	1,5	-1,6	-3,2	1,9	1,0	1,4	-1,9	-2,9
Enerji	0,5	-1,2	2,3	-1,4	1,8	3,8	0,7	0,9
Sermaye Mali	8,9	4,9	-2,3	-0,7	9,7	0,7	4,7	3,3
Düşük Teknoloji	1,1	-1,3	-2,8	0,6	1,7	1,1	-2,4	-3,0
Orta-Düşük Teknoloji	2,5	0,1	-1,6	1,2	3,0	3,1	1,0	-0,1
Orta-Yüksek Teknoloji	3,5	-3,4	3,6	4,4	3,4	0,9	3,2	4,6
Yüksek Teknoloji	26,3	38,2	-19,0	-16,3	21,7	-1,5	9,3	-2,8

*Temmuz-ağustos ortalaması

Kaynak: TÜİK

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomik.arastirmalar@akbank.com

Dr. Çağlar Yüncüler - Müdür

Caglar.Yunculer@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Sercan Pişkin

Sercan.Piskin@akbank.com

YASALUYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil, suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtarla gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler biziatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.Ş., Ak Yatırım A.Ş. ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

